

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเจตนารมณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา ไว้ในมาตรา 27 และมาตรา 28 ว่าการพัฒนาหลักสูตรแต่ละระดับให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ หลักสูตรต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยสาระของหลักสูตรทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 10)

การกำหนดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาใหม่ ยึดหลักความเป็นเอกภาพ ด้านนโยบายแต่หลากหลายในการปฏิบัติ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐได้สนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 27 และ 28 โดยมีนโยบายมุ่งพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้การศึกษาสร้างชาติ สร้างคนและสร้างงาน โดยการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตคนไทยให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกๆ ด้าน สอดคล้องกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศเพื่อนำไปสู่สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาการเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์ เอื้ออาทรต่อกันโดยนำแนวคิดปรัชญาหลักการของการพัฒนาองค์กรร่วมที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งได้อัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาด้วย (ชาชีวะวัฒน์ ศรีแก้ว, ม.ป.ป., หน้า 3 – 5)

การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนและประชาชนของประเทศนั้น จำเป็นต้องมีแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในแต่ละวัยแต่ละระดับการศึกษาให้ได้รับการศึกษาทัดเทียมกัน และบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยมีหลักสูตรเป็นแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตลอดจนส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคมและโลกอย่างมีความสุข กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดย

มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ใฝ่หาพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล รวมทั้งความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งมีหลักสูตรแกนกลางของประเทศเป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, คำนำ)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ในปีการศึกษา 2546 และในปีการศึกษา 2548 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ครบทุกชั้น ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่ง จะต้องทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับหลักสูตรแกนกลาง โดยสถานศึกษาจะต้องสร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญ และยอมรับหลักการและแนวทางการจัดทำหลักสูตร การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการใช้หลักสูตร เป็นต้น มีการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาคณะต่างๆ ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และตามความจำเป็นของสถานศึกษา การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีข้อมูลในการจัดการศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 29) โดยคาดหวังว่าสถานศึกษาทุกแห่งจะมีหลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่กระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านบริหารวิชาการ การบริหารจัดการและการใช้หลักสูตร เป็นกระบวนการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และบทบาทสำคัญอีกประการหนึ่งของสถานศึกษาก็คือ สถานศึกษาต้องสร้างหลักสูตรของตนเองที่เรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารและครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนาหลักสูตรนอกเหนือจากหน้าที่ในการสอน หลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องนอกสถานศึกษาเพื่อระดมความคิด ประสพการณ์มาใช้กำหนดหลักสูตรและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการจัดการศึกษา ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีคุณภาพและได้รับการสนับสนุนส่งเสริมร่วมมือจากบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งทราบบทบาท ภารกิจหน้าที่ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติเพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

นับเป็นครั้งแรกของการจัดการศึกษาในประเทศไทย ที่สถานศึกษาจะต้องทำหลักสูตรใช้เอง เรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรโรงเรียน ถึงแม้ว่าการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ถ้าครู ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติ ก็จะสามารถดำเนินการและพัฒนาให้มีคุณภาพได้ ในที่สุด รวมทั้งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรงอย่างรวดเร็วและเหมาะสม (สุชาติ วัชรวิทย์, 2546, หน้า 25) ดังนั้นการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในสถานศึกษาก็เช่นเดียวกัน การปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสารหลักฐานการศึกษาต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง บริบทของสังคม ชุมชน จึงเป็นเรื่องที่ยากในการปรับเปลี่ยนความรู้ เจตคติ พฤติกรรมของบุคคลและองค์กร ซึ่งจะส่งผลต่อความก้าวหน้าในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรายงานให้สังคมและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทราบว่า สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด มีการเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ตอบสนองต่อความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น และทันกับเวลาในการใช้หลักสูตร

จากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, บทคัดย่อ) ซึ่งได้ดำเนินการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1 - 12 พบว่า 1) โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตร มีการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยด้านการจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง 2) โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร มีผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 มีผลการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4) ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนนำร่อง คือ สถานศึกษามีเวลาเตรียมความพร้อมไม่เพียงพอ ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขาดทักษะในการจัดทำสาระหลักสูตร ขาดครูที่มีความชำนาญในการสอนบางกลุ่มสาระ ผู้ปกครอง และชุมชน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรน้อย มีเวลาน้อยในการจัดทำหลักสูตรและแผนบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผน ครูบางส่วนยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน การนิเทศติดตาม และประเมินผลขาดความต่อเนื่องไม่ทั่วถึง และยังไม่เป็นระบบ บุคลากรขาดความรู้ในการวัดและประเมินผล การสรุปผลการดำเนินงานยังจัดทำได้ไม่ชัดเจน และต่อเนื่อง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ยังไม่ได้นำไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนากระบวนการ

บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งจากการศึกษาของทวน เทียงเจริญ (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ดำเนินการศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี และสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี และสระบุรี ซึ่งมี 7 ภารกิจ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล การสรุปการดำเนินงานของสถานศึกษา และการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี และสระบุรี ในภาพรวมมีสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาในระดับปานกลาง

จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความสำคัญยิ่งที่ควรจะได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ทราบว่าคุณครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไรจึงจะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคและความพึงพอใจของคุณครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสมและถูกต้อง อันจะเป็นการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการของโรงเรียน (stakeholders) ซึ่งหมายถึงนักเรียน ผู้ปกครอง สมาชิกในชุมชนและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของคุณครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของคุณครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ ขนาดโรงเรียนและกลุ่มผู้มีส่วนร่วม

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของคุณครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบบทบาทหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้การพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี โดยกำหนดขอบเขตของสถานศึกษาไว้ 7 ด้าน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 3) คือ 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 3) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 4) การนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล 5) การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 6) การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา และ 7) การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอน จำนวน 2,155 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 137 คน และผู้ปกครอง จำนวน 26,624 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 28,916 คน

กลุ่มตัวอย่างคำนวณหาโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane') (วิไล ทองแผ่, 2541 หน้า 17) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 395 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยไม่คำนึงถึงสัดส่วน แต่คำนึงถึงความเป็นตัวแทนตามตารางเลขสุ่ม

3. ตัวแปรศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

- 2) ปริญญาตรี
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 อายุ

- 1) น้อยกว่า 40 ปี
- 2) 41 – 50 ปี
- 3) 51 – 60 ปี
- 3) มากกว่า 61 ปี

3.1.4 ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 300 คน)
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

3.1.5 กลุ่มผู้มีส่วนร่วม

- 1) ครูผู้สอน
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ
- 3) ผู้ปกครองนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.2.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.3 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

3.2.4 การนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล

3.2.5 การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

3.2.6 การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.7 การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ภาวะของความพึงพอใจ หรือภาวะของการมีอารมณ์ในทางบวก ที่มีผลเกิดเนื่องจากการประเมินประสบการณ์ของคนคนหนึ่ง

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจและเป้าหมาย การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละช่วงชั้น และสัดส่วนเวลาเรียน กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการ

เรียนรู้รายปีหรือรายภาค จัดทำคำอธิบายรายวิชา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ กำหนดการวัดและประเมินผล บริหารจัดทำงานงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

3. การกำหนดแผนการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงบทบาท โดยมีส่วนในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ จัดหา เลือกใช้ ทำและพัฒนาสื่อ จัดกระบวนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

4. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีบทบาทในการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรและพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการดำเนินการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ให้เป็นระบบ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

5. การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องแสดงบทบาทในการดำเนินการจัดให้มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ในโรงเรียน ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการประเมินคุณภาพภายนอก และให้มีการรายงานผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

6. การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ดำเนินการการนิเทศกำกับติดตามประเมินผลสภาพและปัญหาการปฏิบัติการ บริหารจัดทำหลักสูตรและงานวิชาการภายในและนอกสถานศึกษา

7. การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน และให้มีการพัฒนากระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

8. การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีส่วนในการสรุปผลการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร สรุปผลการใช้หลักสูตร และจัดการรายงานประเมินผล เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนได้รับทราบ

9. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

10. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้แทนที่มาจากผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่น ข้าราชการ บำนาญ ข้าราชการอื่นนอกสถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของหรือผู้ประกอบการทั้งในและนอกเขตบริการของสถานศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

11. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

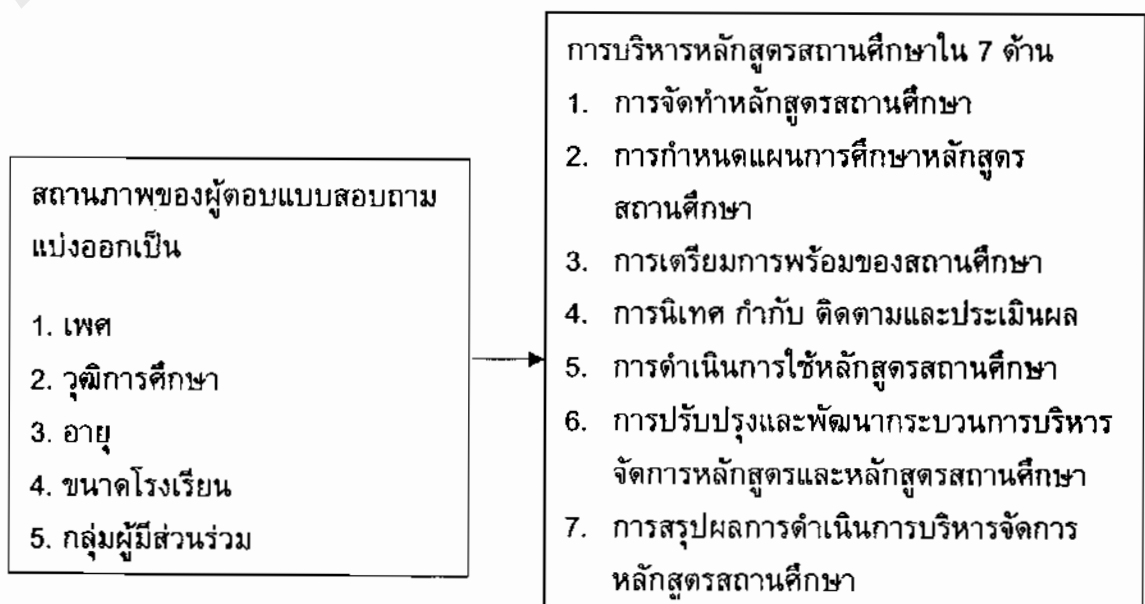
12. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดมวลงประสพการณ์ต่างๆ หรือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกสังคมให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นผู้บริหารทุกระดับจำเป็นต้อง ให้ความสำคัญกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในชั้นเรียน รายวิชา หรือกลุ่ม ประสพการณ์ การบริหารหลักสูตรประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัด กลุ่มผู้เรียน การจัดตารางสอน ตารางสอบ รวมทั้งการจัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบการ สอน สื่อการเรียนการสอน และการประชาสัมพันธ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนใน การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 3)

ตัวแปรอิสระ
(independent Variable)

ตัวแปรตาม
(dependent variable)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ครูผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ ขนาดโรงเรียน และกลุ่มผู้มีส่วนร่วม